

UNA IMATGE
DE LLEIDA

ORFEO LLEIDATÀ 1968

La ciutat de Lleida és, d'entre les importants de Catalunya, la més occidental . Es troba en un indret tot pla , el Segrià , anomenat així perquè el travessa el riu més llarg d'entre els nostres , que és el Segre . La majoria del paisatge del principat és muntanyós , ple de turons i de valls . Doncs bé , a l'occident hi ha uns grans plans , on la vista es perd , i estan presidits per aquesta capital , antiga i moderna alhora . Lleida té ara prop de vuitanta mil habitants , i la seva principal activitat és la comercial .

La silueta de la ciutat ! Quan us acosteu a Lleida la primera cosa que veieu és la silueta de la Seu Vella ,l'antiga catedral bastida dalt del turó que domina la ciutat .Un poeta va dir del seu campanar que ,quan n'éreu dalt ,ja podíeu emprendre el vol ,que éreu a mig camí de l'infinit. En efecte ,el campanar de Lleida és una torre de prop de setanta metres d'altura ,situada al cim d'un tossal que en té altres tants . Pero si impressionant és la silueta de la torre vista des de baix ,més impressionant és el paisatge que des del mirador del cim de la torre pot contemplar-se :fins al Pirineu ,bon tros de l'Aragó ,la Serra de la Llana al sud ,el riu cap a ponent fins a predre's en la llunyana boirina .... Es una visió majestuosa i corprenedora .

Disposició de la ciutat . LLa ciutat antiga està distribuïda entre el tossal de la Seu Vella i el riu , Grans avingudes arran de riba a baix, carrers estrets a l'interior i a tocar de la costamateix. Modernament Lleida ha bastit carrers que voregen el tossal de la Seu , i barris nous que s'estenen horta endins . Les principals carreteres que hi menen són la de Barcelona -Madrid , la d'Osca , la de Tarragona i la d'Andorra (o la de la Seu d'Urgell .

Ilerda era el nom de la ciutat antiga, ocupada pels ilergetes , poble íber que lluità contra els romans . A l'entrada de la ciutat , un cop passat el pont, hi ha una estàtua en bronze que representa Indíbil i Mandoni , dos dels cabdills , caiguts en lluita contra els romans . Juli Cèsar en persona lliurà més tard , una gran batalla als plans de Lleida contra els pompeians . Lleida començava la seva gran història . Els nostres reis del casal d'Aragó i Catalunya celebraren corts a la ciutat . L'antic Ajuntament de Lleida rebé el nom de Paeria , i encara avui els membres del Consell de la Ciutat són coneguts per paers . Com que LLleida és un important nus de comunicacions , sempre que hi ha hagut guerres ha vist batalles . És una ciutat que ha estat destruïda varies vegades , una ciutat que és l'avançada de Catalunya vers ponent i, al mateix temps , l'indret de pas vers el cap i casal , Barcelona.

La Peria és el palau municipal de Lleida. Perfectament restaurat, l'edifici presideix una placeta des dels temps medievals. Als soterranis de la casa hi ha un interessant museu municipal, amb les troballes arqueològiques ; i , també al vestíbul, molt sovint, hi veureu afilerats els gegants, de la ciutat, que només esperen el l'ocasió d'alguna festa per sortir a saltar i ballar pels carrers.

La plaça de Sant Joan , o Plaça d'Espanya, pe met de veure la Seu en una perspectiva única , amb la torre que sembla avançar fins a tocar els teulats de les cases de la ciutat . La plaça és un dels centres més actius de la ciutat . D'allí parteix el carrer Major , ~~una~~ excel.lent via comercial , on les botigues són a tocar una de l'altra aquest carrer major constitueix un passeig tradicional dels lleidatar

La Seu Vella , a la qual accedim per unes noves avingudes , apareix
voltada de muralles , bastides al llarg dels segles com a defens ad-
turó . El gran claustre gòtic té un mirador damunt la ciutat i el riu ,
i és un dels pocs claustres amb finestrels exteriors . La gran catedral
, molt sòlida , i que aviat serà restaurada del tot , és una joia de l'a-
romànic : tres portals d'entrada i tres portes més laterals . Observeu
el gran cimbori , que té molt de mèrit arquitectònic . I feu- vos en-
senyar la Verge del Blau .

Fa molts ,molts anys,quan s'estava bastint la gran Catedral Vella ,un escultor feia una imatge de la Mare de Déu . El seu fadrí ,en feia també una altra .De tant en tant ,l'escultor ullava la Verge de l'oficial i se sentia envejós ,perquè la Mare de Déu del minyó sortia força més bé que la seva ,era més dolça ,més perfecta i expressiva .Quan l'obra estigué llesta i el fadrí l'ensenyà al mestre , aquest ,en comptes de donar opinió de paraula ,prengué un mallet i el llançà ,febrós, i rabiut ,contra la imatge obra del minyó . A la cara de la Verge va sortir-li un blau ,talment hagués estat de carn i ossos .Encaraavui conserva el senyal ,una taca moradencia . Els lleidatans anomenen aquesta Verge ,que presidia la Porta dels Apòstols ,la Verge del Blau .

L'Hospital de Santa Maria , fundat a finals del segle XV , és un gran edifici que conté biblioteca , museu , oficines de turisme i sala d'exposicions . Antigament fou hospital i conserva tot l'atractiu i l'elegància de les nostres cases senyoriales gòtiques , amb un pati i una escalinata molt dignes . Es un dels pocs edificis realment antics que conserva Lleida als seus carrers . Davant per davant hi ha ....

La Catedral Nova ,bastida al segle XVII,després que fou profanada l'an-
tiga seu a la guerra de Successió .Es de grans proporcions ,i ha estat
restaurada amb luxe . Així ,de fet , Lleida compta amb dues catedrals,
però només està oberta al culte la nova .

Dos importants músics van nèixer a Lleida ,músics que han estat admirats arreu del món : Enric Granados i Ricard Vinyes. Al primer li fou dedicat un monument als jardins que voregen la Seu Vella .El segon donà nom a una plaça de l'eixampla de la ciutat .Ambdós estimaren la música i s'hi consagraren ,l'un com pedagog i-compositor ,l'altre com pianista famós i sensible .Els homes i els minyons que componen l'Orfeó Lleidatà estimen i honoren el nom i l'obra d'aquests dos músics .

L'Orfeó Lleidatà té una llarga història , que arrenca ja del segle passat . Darrerament ha emprès moltes activitats artístiques i culturals que completen l'ensenyament i la pràctica del cant . El seu Patronat d'Art Jovenil és conegut arreu del mmm país . Els nois i noies de la seva coral infantil són amics de tots els altres cantaires de Catalunya . Els agrada que els visiteu , els agrada que vingueu sovint a veure la ciutat de Lleida i a cantar amb ells . Des de la primera peça del concert fins al "Cant dels Adéus " es senten units amb vosaltres .